

obsah

ÚVOD

1.	VÝZNAM HUDBY PRO HARMONICKÝ ROZVOJ OSOBNOSTI	
1. 1.	Historicko-společenská funkce hudby	7
1. 2.	Působení hudby v psychice člověka	9
1. 3.	Hudba ve vztahu k současné průmyslové civilizaci	11
1. 4.	Psychoterapeutický vliv hudby	13
2.	PROBLÉMY HUDEBNÍ ONTOGENEZE	
2. 1.	Hudební vývoj jako složka harmonického rozvoje osobnosti	18
2. 2.	Determinace duševního vývoje	19
2. 3.	Dialektickomaterialistické pojetí ontogeneze	19
2. 4.	Hnací síly duševního vývoje	20
2. 5.	Podstata hudebního vývoje jedince	22
2. 6.	Zrání jako předpoklad hudebního vývoje	24
2. 7.	Charakter hudebního vývoje a možnosti jeho periodizace	25
2. 8.	Hudební podněty a období tzv. kritických vývojových period	27
2. 9.	Význam motorických reakcí v hudebním vývoji	28
2. 10.	Jednota sensoricko-motorických činností jako základ hudebního vývoje jedince	31
3.	VNITŘNÍ DETERMINANTY HUDEBNÍHO VÝVOJE ČLOVĚKA	
3. 1.	Hudební vlohy a dispoziční struktura	32
3. 1. 1.	Hudební nadání, hudebnost	35
3. 1. 2.	Výmezení pojmu hudebního nadání	35
3. 1. 3.	Vztah hudebního nadání k hudebnosti	36
3. 1. 4.	Hudebnost z hlediska všeobecné hudební výchovy	37
3. 1. 5.	Historická podmíněnost obou jevů	38
3. 1. 6.	Některé problémy dědičnosti hudebního nadání	39
3. 1. 7.	Hudební nadání a hudebnost ve vztahu k ostatním duševním schopnostem	43
3. 2.	Hudební schopnosti	48
3. 2. 1.	Problémy obecných schopností	48
3. 2. 2.	Podstata hudebních schopností	48
3. 2. 3.	Leontjevova koncepce jako metodologický základ hudebních schopností	50
3. 2. 4.	Některé otázky výzkumu hudebních schopností	52
3. 2. 5.	Klasifikace hudebních schopností	53
3. 2. 6.	Vlastní klasifikace	54
3. 2. 7.	Vzájemné závislosti hudebních schopností	56
4.	DYNAMIKA HUDEBNÍHO VÝVOJE	
4. 1.	Vznik a rozvoj motivace	58

4. 2.	Neurofyziologické základy motivace	59
4. 3.	Neurofyziologický proces vnímání a uvědomování hudby	61
4. 4.	Komplexní přístup k hudební motivaci	62
4. 5.	Primární hudební motivace	63
4. 6.	Struktura a obsah hudebního díla jako zdroj motivů	65
4. 7.	Estetické city jako motivy	67
4. 8.	Vznik sekundárních motivů	68
4. 9.	Sborový zpěv jako zdroj sociálních motivů	69
5.	VNĚJŠÍ DETERMINANTY HUDEBNÍHO VÝVOJE DÍTĚTE	
5. 1.	Prostředky masové komunikace	72
5. 1. 1.	Omezení hudební aktivity	72
5. 2.	Vliv rodiny na utváření hudebnosti	77
5. 3.	Podíl sociálních dětských zařízení	80
5. 3. 1.	Jesle a hudební výchova	81
5. 3. 2.	Mateřské školy	81
6.	UČENÍ A HUDEBNĚ VÝCHOVNÝ PROCES JAKO ZÁKLAD EFEKTIVNÍHO HUDEBNÍHO ROZVOJE	
6. 1.	Popis hudebního vývoje dítěte před vstupem do školy	83
6. 1. 1.	Období od narození do ukončení 3. roku	84
6. 1. 2.	Vývoj hudebnosti v období předškolního věku	87
6. 2.	Hudební zralost dítěte při vstupu do školy	90
6. 3.	Současný stav hudebně výchovného procesu	94
6. 4.	Pěvecký projev jako základní komponenta hudebně výchovného procesu	97
6. 4. 1.	Význam pěveckého projevu pro hudební vývoj	97
6. 4. 2.	Faktory ovlivňující pěvecký rozvoj	98
6. 4. 2. 1.	Hudební sluch a hudební vnímání	99
6. 4. 2. 2.	Propriocepční aferentace	101
6. 4. 2. 3.	Struktura funkčního systému hudebního sluchu	102
6. 4. 2. 4.	Problémy amúzie	104
6. 4. 2. 5.	Hudební představy jako základ vokálního projevu	111
6. 4. 2. 6.	Tonální cítění a kvalita pěvecké reprodukce	118
6. 4. 2. 7.	Funkce hlasového ústrojí a její vliv na pěvecký projev	118
6. 4. 2. 7. 1.	Postoj při zpěvu	119
6. 4. 2. 7. 2.	Dechová funkce	120
6. 4. 2. 7. 3.	Funkční hlasové poruchy	121
6. 4. 2. 7. 4.	Excentrická hlasová poloha a mutačně fistulový hlas	122
6. 4. 2. 7. 5.	Morfologické poruchy	123
6. 4. 2. 8.	Psychické příčiny nesprávného vokálního projevu	124
6. 4. 2. 9.	Vokální sluch jako korektor kvality pěveckého projevu	126
7.	HUDEBNÍ TVOŘIVOST A JEJÍ ROZVOJ	
7. 1.	Význam tvořivé činnosti	128
7. 2.	Pojem tvořivosti	129

7. 3.	Společné rysy umělecké a vědecké činnosti	130
7. 4.	Stadia uměleckého tvoření	131
7. 5.	Rysy dětské tvořivosti	132
8.	HUDEBNĚ TVŮRČÍ PROCES	
8. 1.	Charakteristické rysy hudebně tvůrčího procesu	134
8. 2.	Dětská hudební tvořivost	136
8. 2. 1.	Některé názory významných pedagogů a jejich uplatnění v hudební tvořivosti	136
8. 2. 2.	Otázky dětské tvořivosti v naší hudební pedagogice	139
8. 2. 2. 1.	Múziká výchova v Domě dětství v Krnsku	142
8. 2. 3.	Charakteristika dětské hudební tvořivosti a její rozvoj	145
9.	HUDEBNĚ POHYBOVÁ VÝCHOVA JAKO SOUČÁST KOMPLEXU MÚZICKÝCH ČINNOSTÍ DĚTÍ	
9. 1.	Rozvoj hudebně pohybových reakcí	152
10.	HRA NA DĚTSKÉ HUDEBNÍ NÁSTROJE JAKO ZDROJ HUDEBNÍ AKTIVITY	154
11.	ÚSILÍ O SYNTÉZU VŠECH SLOŽEK V SOUČASNÝCH HUDEBNĚ VÝCHOVNÝCH SYSTÉMECH	158
11. 1.	Zhodnocení Orffova hudebně výchovného systému	162
11. 1. 1.	K české adaptaci Orffovy školy	171
11. 1. 2.	Česká Orffova škola a její uplatnění v komplexním hudebním rozvoji našich dětí	173
12.	ZÁVĚRY PRO HUDEBNĚ VÝCHOVNOU PRAXI	
12. 1.	Syntéza faktorů zajišťujících efektivní hudební vývoj dítěte	178
12. 2.	Nástin aktivizujícího a účinného hudebně výchovného procesu	186
	LITERATURA	189